

HỘI THẢO KHOA HỌC:**CHÙA MÉT - NHỮNG GIÁ TRỊ LỊCH SỬ VÀ VĂN HÓA**

Ngày 04/01/2016 tại chùa Mét (Thiên Hương Tự), xã Cổ Am, huyện Vĩnh Bảo, thành phố Hải Phòng, Viện Nghiên cứu Tôn giáo thuộc Viện Hàn lâm Khoa học Xã hội Việt Nam kết hợp với Giáo hội Phật giáo Việt Nam thành phố Hải Phòng và các ban ngành chức năng địa phương long trọng tổ chức Hội thảo khoa học “*Chùa Mét - Những giá trị lịch sử và văn hóa*”. Hội thảo nhằm nêu bật những giá trị lịch sử, văn hóa, những di sản Phật giáo của chùa Mét, đồng thời góp phần làm rõ hơn lịch sử Phật giáo Hải Phòng trong lịch sử và hiện tại; đặc biệt là di sản Phật giáo thời Trần tại vùng đất này. Hội thảo sẽ giúp các cơ quan chức năng của thành phố Hải Phòng nói chung và Giáo hội Phật giáo Việt Nam thành phố Hải Phòng phát huy những giá trị di sản Phật giáo Hải Phòng, trong đó có di sản chùa Mét trong không gian văn hóa, đời sống văn hóa, tâm linh ở Hải Phòng hiện nay.

Hội thảo có sự tham dự của đại diện Giáo hội Phật giáo Việt Nam thành phố Hải Phòng cùng hàng trăm Tăng ni, Phật tử đến từ một số tỉnh thành; một số cơ quan khoa học từ Trung ương như Viện Nghiên cứu Tôn giáo, Viện Nghiên cứu Hán Nôm, Viện Văn học... thuộc Viện Hàn lâm Khoa học Xã hội Việt Nam, Viện Bảo tồn Di tích thuộc Bộ Văn hóa, Thể thao & Du lịch; Hội Khoa học Lịch sử Hải Phòng cùng một số cơ quan, ban ngành của thành phố như: Ban Tuyên giáo Thành ủy thành phố Hải Phòng, Ủy ban Mặt trận tổ quốc Việt Nam thành phố Hải Phòng, Sở Khoa học và Công nghệ thành phố Hải Phòng, Ban Tôn giáo, Sở Nội vụ thành phố Hải Phòng; Bảo tàng Hải Phòng; đại diện Huyện ủy và Ủy ban nhân dân huyện Vĩnh Bảo; Đảng ủy và Ủy ban nhân dân xã Cổ Am,...

Ban Tổ chức hội thảo đã nhận 18 bài tham luận của các nhà nghiên cứu, các nhà quản lý và từ phía Giáo hội Phật giáo Việt Nam. Các bài tham luận này tập chung vào hai chủ đề sau đây:

Thứ nhất, đánh giá những giá trị lịch sử, văn hóa, Phật giáo chùa Mét và những ảnh hưởng của Phật giáo thời Trần tại vùng đất Hải phòng. Ở chủ đề này, các báo cáo đã phân tích làm rõ hơn những dấu tích của Phật hoàng Trần Nhân Tông, những ngôi chùa cổ trên đất Hải Phòng nói chung và chùa Mét trên các phương diện lịch sử xây dựng, vai trò và ảnh hưởng của chùa Mét trong lịch sử Phật giáo Hải Phòng, nhất là qua việc khảo cứu các di sản Hán Nôm tại chùa đã khẳng định công lao to lớn của vị tướng trung kiên, thủy tổ họ Trần ở Cổ Am là Trần Khắc Trang và ngài cũng là vị tổ đầu tiên tại chùa Mét. Bên cạnh đó, một số báo cáo còn đi sâu phân tích những dấu tích của thiền phái Lâm Tế ở chùa Mét, những mối quan hệ với các nhân vật

lịch sử ở địa phương và ngôi chùa còn là cơ sở của phong trào chấn hưng Phật giáo trong thế kỷ XX ở huyện Vĩnh Bảo,...

Thứ hai, làm phong phú thêm mối quan hệ giữa Trạng Trình Nguyễn Bình Khiêm với chùa Mét và Phật giáo ở Cổ Am, Vĩnh Bảo, Hải Phòng. Ở chủ đề này, các báo cáo tập trung khảo cứu các sáng tác thơ văn của Trạng Trình Nguyễn Bình Khiêm gắn bó mật thiết với không gian những ngôi chùa ở Hải Phòng nói chung và chùa Mét nói riêng. Từ nhiều góc độ tiếp cận khác nhau, các báo cáo đã cho thấy Trạng Trình Nguyễn Bình Khiêm gắn bó với chùa Mét ngay từ khi còn nhỏ cho đến khi về già. Chùa Mét chính là trường học đầu tiên của ông và người thầy đầu tiên chính là một nhà sư họ Trần. Vì thế, ảnh hưởng của Phật giáo rất sâu đậm trong cuộc đời và những trước tác của Nguyễn Bình Khiêm. Sau này, khi từ quan về quê, Nguyễn Bình Khiêm đã có công đức lớn trong việc hưng công tu bổ, tôn tạo chùa Phật, trong đó có ngôi chùa Mét.

Trong phần tổng kết hội thảo, Hòa thượng Thích Quảng Tùng, Phó Chủ tịch Hội đồng Trị sự Giáo hội Phật giáo Việt Nam, Trưởng Ban trị sự Giáo hội Phật giáo Việt Nam thành phố Hải Phòng thay mặt cho Chủ tịch đoàn cho rằng: Hội thảo *“Chùa Mét - Những giá trị lịch sử và văn hóa”* đã làm rõ quá trình hình thành và phát triển của chùa Mét; cung cấp nhiều tư liệu để khẳng định giá trị nhiều mặt của chùa Mét trong lịch sử và hiện tại, mối quan hệ mật thiết của các nhân vật lịch sử với chùa Mét,... bên cạnh đó Hòa thượng Thích Quảng Tùng còn nhắc lại một số đề xuất, kiến nghị mà một số báo cáo đã nêu ra. Đó là thực trạng chùa Mét đang bị xuống cấp, chưa có sự trụ trì và chưa được các ban ngành chức năng, chưa được Giáo hội Phật giáo Việt Nam thành phố Hải Phòng và các Tăng ni, Phật tử quan tâm, đầu tư thích đáng. Vì thế, trong tương lai cần thiết tôn tạo chùa Mét trên cơ sở quy hoạch tổng thể; nghiên cứu các phương pháp bảo tồn di tích; kết nối chùa Mét với khu di tích Nguyễn Bình Khiêm để tạo thành một quần thể di tích lịch sử - văn hóa, nhằm phát huy các giá trị to lớn của chùa Mét - di tích lịch sử văn hóa quốc gia.

Trong phát biểu bế mạc hội thảo, PGS.TS. Chu Văn Tuấn khẳng định các báo cáo không chỉ làm rõ các giá trị lịch sử, văn hóa, các giá trị di sản văn hóa chùa Mét, công lao to lớn của ngài Trần Khắc Trang, mà còn khẳng định ngôi chùa là một trung tâm Phật giáo ở Hải Phòng trong lịch sử và hiện tại. Bên cạnh đó, ngôi chùa còn là một trung tâm giáo dục ở Cổ Am xưa, có mối quan hệ mật thiết với cuộc đời và sự nghiệp của Trạng Trình Nguyễn Bình Khiêm,... Cuối cùng, thay mặt Ban Tổ chức Hội thảo, PGS.TS. Chu Văn Tuấn cảm ơn sự phối hợp từ phía Giáo hội Phật giáo Việt Nam thành phố Hải Phòng, các ban ngành chức năng của thành phố, của huyện Vĩnh Bảo và xã Cổ Am, của các nhà nghiên cứu, các nhà quản lý và Tăng ni, Phật tử và nhân dân trong vùng đã tham dự để hội thảo thành công tốt đẹp./.

PV.